

Vogelgriep-vaccinatie van hobbypluimvee.

Het vogelgriepvirus en vaccinatie

Het zal u niet ontgaan zijn: het H5N1-vogelgriepvirus heeft zich vanuit Zuidoost-Azië verspreid richting Europa. Sinds eind februari 2006 is het virus in steeds meer landen van de Europese Unie aangetoond in gestorven wilde zwanen en andere watervogels. In Frankrijk is de eerste uitbraak van vogelgriep op een pluimveebedrijf vastgesteld.

De Europese Unie heeft op 22 februari 2006 een akkoord bereikt over het preventief vaccineren van hobbypluimvee (kippen, eenden, ganzen en kalkoenen) en commercieel gehouden legkippen met vrije uitloop. Vaccinatie moet gezien worden als een alternatief voor het afschermen van pluimvee. Door de dieren te laten vaccineren hoeft u ze tijdens de trekperiode van de wilde vogels niet af te scherpen.

Besmetting

Vogelgriep is een zeer besmettelijke virusziekte. Er zijn veel varianten van het virus. Er wordt onderscheid gemaakt tussen laagpathogeen en hoogpathogeen. Na infectie met een laagpathogeen virus treden geen of geringe ziekteverschijnselen op. Na infectie met een hoogpathogeen virus (zoals H5N1) worden de dieren erg ziek en kunnen de volgende verschijnselen worden gezien: dikke kop en hals, sufheid en vooral plotselinge sterfte. Wanneer dieren eenmaal zijn besmet met dit virus dan verspreidt het virus zich zeer snel binnen de koppel. Vogels kunnen op verschillende manieren geïnfecteerd raken met vogelgriep. De ziekte kan onder meer worden overgedragen door direct contact tussen vogels. Zieke vogels verspreiden het virus via snot, traanvocht en mest. Het virus kan ook verspreid worden met mest die aan kooien, voer- en waterbakjes en schoenen of kleding kleeft. In Azië en Turkije zijn ook mensen besmet geraakt met het voor mensen gevaarlijke H5N1-virus, maar die hadden zeer intensief contact met zieke of dode vogels. Voor wie de normale hygiëne in acht neemt is de kans op besmetting miniem.

Wat kunt u zelf doen om risico's te beperken

Neem altijd de algemene hygiëneregels in acht

- Gebruik aparte schoenen en kleding (bijvoorbeeld een stofjas) bij het verzorgen van uw dieren.
- Trek deze kleding weer uit en was uw handen na het verzorgen van de dieren. Gewone zeep is goed.
- Plaats nieuw aangekochte dieren minstens een week apart (quarantaine).
- Bestrijd ongedierte.

1. Voorkom contact met wilde (trek)vogels

Dieren die gevoelig zijn voor het vogelgriepvirus moeten niet in contact komen met trekvogels, andere wilde vogels of hun uitwerpselen. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft daarom vanaf 20 februari 2006 een afschermplicht ingesteld.

OF

2. Laat uw dieren vaccineren tegen vogelgriep

Vanaf 16 maart 2006 kunt u hobbypluimvee (kippen, eenden, ganzen en kalkoenen) preventief laten vaccineren tegen vogelgriep. Vaccinatie is een alternatief voor afschermen, als u afziet van vaccinatie moet u de dieren afgeschermd houden. Als de gevaccineerde dieren een goede bescherming hebben opgebouwd, drie weken na de tweede vaccinatie, mogen ze weer naar buiten.

Wat zijn de voordelen van vaccinatie?

- Door het vaccineren wordt uw pluimvee minder gevoelig voor het vogelgriepvirus.
- De vaccinatie beschermt tegen ziekteverschijnselen en sterfte door vogelgriep.
- Drie weken na de tweede vaccinatie mag uw pluimvee weer naar buiten.
- Het vaccin is ongeveer een jaar werkzaam en dus ook nog in de najaarstrek eind 2006.
- Mochten de gevaccineerde dieren toch in contact komen met het virus, dan worden ze veel minder ziek en verspreiden bovendien veel minder virus.

Wat zijn de nadelen van de vaccinatie?

- Het vaccineren van uw pluimvee brengt kosten met zich mee.
- Na vaccinatie moet u altijd uw dierenarts raadplegen als zich ziekteverschijnselen bij uw pluimvee voordoen.
- Er dient een administratie te zijn van de verblijfplaats van alle gevaccineerde dieren en eventuele verplaatsingen; de Algemene Inspectiedienst kan die controleren.
- Verplaatsing van de dieren is aan regels gebonden. Dit mag alleen met toestemming van de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) zie onder het kopje Werkwijze.
- LET OP! Vaccinatie betekent geen garantie dat uw dieren bij een eventuele uitbraak van vogelgriep bij u in de buurt niet zullen worden geruimd. Maar dat zal alleen gebeuren als dat echt nodig is om verdere verspreiding van de ziekte te voorkomen.

De vaccinatie in praktijk

Vaccinatie is vrijwillig. Niet-gevaccineerde dieren moeten afgeschermd blijven, zolang de afschermregeling geldt.

Vaccinatie in het kort

1. De vaccinatie voor hobbypluimvee is vrijwillig.
2. De bescherming door het vaccin is van beperkte duur, maximaal één jaar.
3. De periode waarin gevaccineerd mag worden is: maart t/m juni 2006.
4. Het vaccin is een “dood” vaccin wat betekent dat het geen levend virus bevat. Gevaccineerde dieren en hun producten vormen dan ook geen gevaar voor de mens of voor andere niet-gevaccineerde dieren.
5. Het vaccin moet met de injectiespuit worden toegediend; ieder dier krijgt dus een injectie met het vaccin in de borstspier.
6. De vaccinatie gebeurt op de locatie waar de dieren zijn gehuisvest. LET OP! Het is niet toegestaan om met de dieren naar een verzamelpunt/dierenartspraktijk te gaan.
7. Als u besluit te laten vaccineren moet dat tweemaal gebeuren. U moet rekening houden met drie dierenartsbezoeken. Bij het eerste dierenartsbezoek wordt bloed afgenomen en gevaccineerd en geregistreerd. Bij het tweede bezoek volgt een tweede vaccinatie. Tijdens het derde bezoek wordt nogmaals bloed afgenomen voor onderzoek. De kosten van de twee bloedproeven worden door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit betaald.
8. Bij 5% van de dieren wordt voorafgaand aan de vaccinatie bloed afgenomen.
9. Drie weken na de tweede vaccinatie mogen de gevaccineerde dieren weer naar buiten.
10. Alleen kippen, kalkoenen, eenden en ganzen ouder dan 7 weken mogen worden gevaccineerd. Dan zijn ze volgroeid. Andere pluimveesoorten en kippen, kalkoenen, eenden en ganzen jonger dan 7 weken moeten dus afgeschermd blijven.
11. Alle te vaccineren dieren moeten door de dierenarts worden voorzien van een pootring met de tekst “Vaccinatie AI 2006 NL”.
12. Pas na het aanbrenge van de ring en het ondertekenen van de eigenaarsverklaring wordt de vaccinatie uitgevoerd.

Wat moet u doen als u uw pluimvee wilt laten vaccineren?

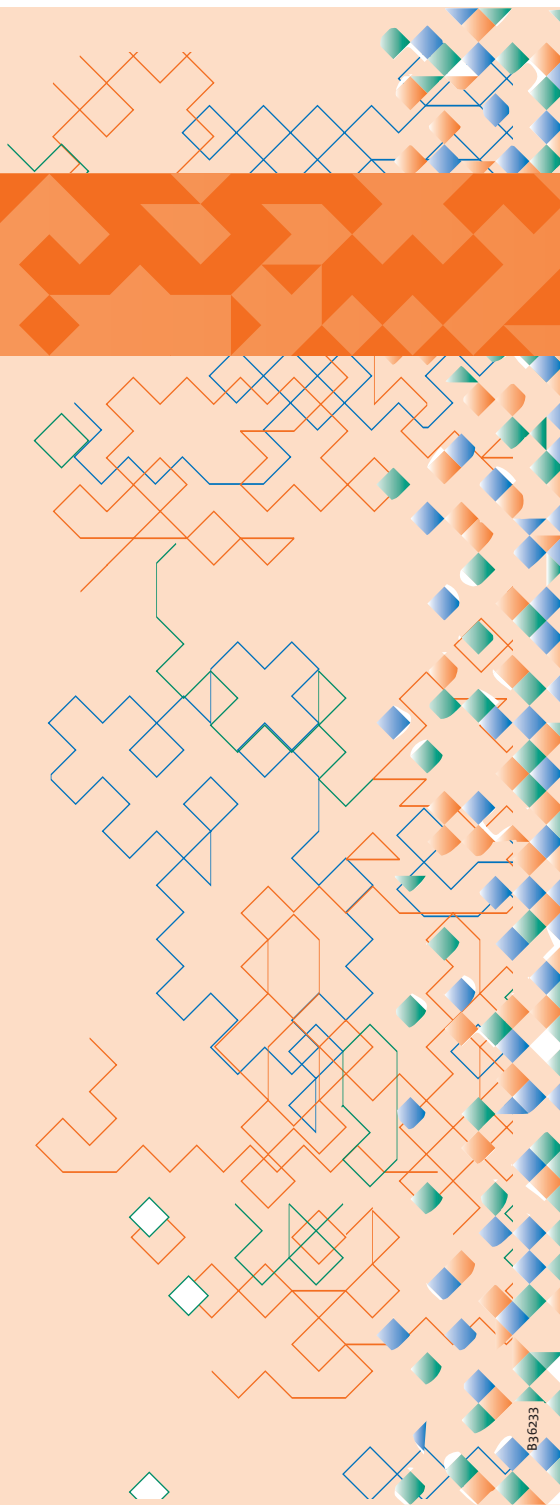
Als u besluit uw kippen, kalkoenen, eenden en/of ganzen van tenminste 7 weken tegen vogelgriep te laten vaccineren is de werkwijze als volgt:

Werkwijze

- U neemt contact op met uw dierenarts.
- Via uw dierenarts laat u uw naam, adres en woonplaatsgegevens bij het LNV-Loket registreren. Hiermee wordt u geregistreerd als hobbydierhouder die zijn dieren heeft laten vaccineren. U ontvangt een ontvangstbevestiging met uw persoonlijke nummer (UBN-nummer).
- Uw dierenarts is verantwoordelijk voor de uitvoering van de vaccinaties en het aanbrengen van de pootringen van de te vaccineren dieren.
- Uw dierenarts zorgt voor het benodigde materiaal: vaccin, pootringen en de verklaringen.
- Voordat de vaccinatie wordt uitgevoerd ontvangt u, als eigenaar, een formulier van uw dierenarts. Door dit formulier, de eigenaarsverklaring, in te vullen en te ondertekenen verklaart u zich akkoord met de vaccinatieprocedure.
- De dierenarts ringt ieder te vaccineren dier met de voorgeschreven pootring en vaccineert daarna de vogel.
- De dierenarts vult de vaccinatieverklaring in en u ondertekent mee voor akkoord.
- U ontvangt een doorslag van de vaccinatieverklaring en de eigenaarsverklaring.
- De originele vaccinatieverklaring en de originele eigenaarsverklaring worden door de dierenarts aan de GD gestuurd. De GD stuurt de gegevens naar de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) die ze verwerkt (o.a. eigenaar, locatieadres en het aantal gevaccineerde dieren per soort).
- U moet de verklaringen drie jaar bewaren.
- Bij sterfte moet u de pootringen wel verwijderen en drie jaar bewaren.
- Er dient een administratie te zijn van de verblijfplaats van alle gevaccineerde dieren. Gebruik hiervoor het "Register hobbypluimvee" dat u van de dierenarts heeft ontvangen.
- Als u dat wenst, kunt u de gevaccineerde dieren en hun producten (zoals eieren) voor eigen consumptie blijven gebruiken. Het is echter verboden om de gevaccineerde dieren en hun producten voor consumptie te verkopen.
- Gevaccineerd pluimvee en eendagskuikens en broedeieren van gevaccineerd pluimvee mogen niet naar commerciële pluimveehouderijen worden verplaatst, of worden geëxporteerd. Met toestemming van de VWA (via Het LNV-Loket, (0800 – 2233322) mogen gevaccineerde dieren het adres verlaten, maar uitsluitend naar een adres met eveneens gevaccineerde hobbydieren.
- Na vaccinatie moet u sterfte en ziekteverschijnselen van al uw dieren melden bij uw dierenarts.

Meer informatie

- Kijk op de internetsite van het ministerie van LNV voor de meest actuele informatie over de vogelgriep (www.minlnv.nl/vogelgriep) en op Teletekst pag. 491 e.v.
- Voor meldingen van dood gevaccineerd pluimvee en ontheffingen verplaatsing: LNV-Loket (0800-2233322).
- Informatie over vogelgriep en de gezondheid voor mensen vindt u op www.postbus51.nl.

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit